

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Videken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Régenszék-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

JUSTH GYULA.

Irta Dr. APÁTHY ISTVÁN.

Debrecen, április 27.

Belementünk a küzdelembe bizó lelkesedéssel, bizva nemcsak ügyünk igazságában, hanem abban is, hogy igazi vezérek állanak az élünkön. Föltettük a kockára megélhetésünket, szabadságunkat, mindenünket. Mikor Fabricius honvédezredes ura magyar országgyűlést szétkergette, azt hittük, csak most kezdődik voltaképpen a küzdelem komolyabb része. Nem kis álmélkodással láttuk, hogy a fegyverkezés helyett kezdődik az újabb alkudozás és egyszerre csak megdöbbenve hallottuk, hogy belénk ütött a — bécsi béke, az 1906. évi áprilisi tulipános, pezsgős kibékülés. Talán én voltam egyike az elsőknél, akik azt a békét gyanakvással fogadták és reámutattak arra, hogy a vezérek úgy dobálják el a fegyvereinket, mintha futnának. El akarták hitetni velünk, hogy a vezérek részvétele a kormányalakításban a nemzeti ügy diadalát jelenti, holott őket csak tuszokul ültették a miniszter bársonyszékbe, tuszokul, akiknek tüstént a fejét veszik, mielőtt a függetlenségi többségű országgyűlés a nemzet jogait találná követelni.

Hallgatott is az a többség és mindent megszavazott, csak hogy a vezéreknek bajuk ne essék. Lemondott mindenről, amit követelhetett volna, megadott mindent, amit tőle Bécsben követeltek. Sőt, hogy odafönn bizalmat keltsen a maga kormányzó hivatottsága iránt, a fővezérek unszolására szinte maga kínálta föl az áldozatokat. De a kvóta fölemelése engem már nem ért az akkor még Kossuth Ferencről vezetett nagy függetlenségi többség pártjának soraiban. Láttam, hogy

Bécsben az engedékenységet csak gyöngeségnek fogják minősíteni; hogy az ellenzék nélküli nagy többség a magyar nemzet javára nem fog semmit sem kicsikarhatni. A jóhiszeműek engem is, másokat is azzal igyekeztek megnyugtatni, hogy a függetlenségi párt csak az erőt gyűjti; hogy mindenét a legnagyobb ütőkártyára, az önálló magyar jegybank létesítése számára tartogatja; hogy ebben az egyben Kossuth Ferenc sem fog engedni.

Vártak és megint csak vártak, csak pazarolták a drága hónapokat. Igaz, voltak, akik fogcsikorgatva vártak és ökölbe szorított kézzel. A harag folytonos kijátszatásunk miatt már-már kitört. Tavaly télen Justh Gyula, emlékeztetünk reá, éppen Bosznia annektálásának idején, az attól keltett bonyodalmak közepette, hivel meg akarta akadályozni az ujoncjutalék megszavazását, ha odafönn a bank fölállítására nézve kellő biztosítékot nem kapunk. Pedig, ha volt kedvező időpont, midőn jogainkat kicsikarhattuk volna, úgy az akkor volt. De a már-már létrejött ellenzék ismét elnémitották; elnémitották a kartell-bank fölött való tárgyalásokkal és azzal, hogy politikai ildomtalanság volna, ha „a monarchia” szorult helyzetét a mi külön magyar jogaink megvalósításának kicsikarására használnók föl. Mintha bizony nem mindig a „monarchia” szorult helyzete lett volna a mi jogainknak legnagyobb erőssége. Akkor Kossuth Ferenc újra meg újra azt hangoztatta, hogy inkább az ellenzékre megy, semhogy a bank kérdésében engedjen. Ez tavasszal volt, s a kormány beadta lemondá-

sát, de a nyári időszakra utóbb mégis kegyelmet kapott. Eljött az ősz és Kossuth Ferenc egyszerre csak azt tanácsolta a nagy, az egyseges függetlenségi pártnak, hogy inkább engedjen a bank kérdésében is, semhogy ellenzékbe kelljen mennie.

Ez volt a csábitó dal. Szinte láttuk a függetlenségi párt teljes megszűnését, a magyar függetlenségi törekvések sirja fölött a keresztet; láttuk a nemzet kifosztva minden hitéből, minden reményéből; láttuk a magyar alkotmányt az uralkodói önkény előtt köddé oszlantan. Kerestük, hol van hát még az az ember, aki nem ámit?

Akkor el ment Justh Gyula Makóra és akkor gyűltek össze a kishitűek Kossuth Ferencel ama híres lakomára: pezsgős palaokok között született meg Wienben a koalíciós kormány, pezsgős palaokok durrogása között temették el végkép Budapesten. És jött a pártgyűlés, melyen Kossuth Ferenc meg akarta szavaztatni azt a határozatot, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt ragaszkodik ugyan az önálló magyar jegybankhoz, de annak megvalósítását nem kívánja semmiféle határidőhöz kötni. Nagy kő esett le szívünkről, midőn a párt többsége, Justh Gyula vezetésével, elutasította ezt a javaslatot, mely még annak a kijelentését sem foglalta magában, hogy a párt azonban nem szavazza meg a közös bank szabadalmának meghosszabbítását. A szakadás nem következett volna be, ha Kossuth Ferenc legalább ennek a kimondásához hozzájárult volna. Ez volt az a legkevesebb, amiről Kossuth Ferenc ugyan lemondhatott, de, ha lemond Justh Gyula és a párt többsége is, úgy örökre hitelét veszíti a magyar nép szívében a függetlenségi és negyvennyolcas párt és örökre elvesz egy komolyan vehető, nemzeti ellenzék lehetősége.

Justh Gyulának örök érdeme, hogy ezt megakadályozta. A bankkérdés alkotmányosságunk próbaköve lett és nagy érdeme Justh Gyulának az is, hogy nem adta oda a burgban az alkotmányosság látszatáért, a néki följánlott hatalomért az alkotmányosság lényegét, mely abban áll, hogy a nemzet többségében gyökeredző országgyűlési többség

Megnyilt Fehér J. Új butor nagy áruháza ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni izlőses kiállítású butorokat.
DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

Óriási választék- és a legolcsóbb árban vásárolhat
férfi- fiu- és gyermekruhát

Gerő Ernő
legolcsóbb férfiruha áruházában
DEBRECEN, Piac-u. 41. sz.

ség határozata érvényesüljön, a jelen esetben az önálló magyar jegybank létrejöttön.

Az országgyűlést fölmozdították, mert többsége ragaszkodott a bank követeléséhez. Ez a követelés már nem úgy szólt, hogy az önálló magyar jegybank 1911. januárius 1-én megkezdje a működését, hanem úgy, hogy a közös bank szabadalmának meghosszabbítása helyett, 1910. végéig létrejöttön a törvény, mely a külön magyar jegybankot záros határidőre, az előkészítéséhez szükséges idő múltán, valósággal fölállítsa. E az a sokat szidalmazott dátum politika, a Justh Gyula „mindent vagy semmit” követelő politikája. Voltaképpen nem egyéb, mint az 1867. évi kiegyezésnek, szentesített törvények egy szakaszának végrehajtása. Igen, de ez a végrehajtás elindítja Magyarországot a gazdasági függetlenség, az anyagi boldogulás, a tetemtő munka lehetőségének útjára; végre nem hajtása pedig megtartja mai gyarmati helyzetében, Ausztria kizsákmányolt rabszolgáinak.

A Khuen-kormányának nincs egyéb feladata, minthogy a bankot követelő képviselőházi többség helyett akárhogyan és akárhonnét a bankról lemondó többséget teremtsen elő. Akárhogyan: tehát pénzzel, erőszakkal, ámitással, a nemzeti munka hazug jelszavával, az 1905-ben elszenvetett bukásért bosszút lihegő Tisza Istvánnak fanatizmusával. Akárhonnét: a magyar közéleti romlottság fenekéről, a pénzért vagy rangért, vagy bosszu reményében mindenre kaphatók hadából; azok közül, akiknek vérszerinti vagy szellemi ősei 1687-ben lemondottak a királyválasztás és a fegyveres ellenállás jogáról, 1723-ban pedig a királyválasztásról — a Habsburg-ház fiágának magva szakadása esetén is, s akik ma még a 67. évi kiegyezést is készek eladni, midőn a császári akarral szemben végre nem hajtható voltát bizonyítgatják.

Józan észszel az ember azt hinné, hogy nem akadhat becsületes magyar, — aki nem szövetkeznék egy ilyen kormány elűzésére, de ma — úgy látszik — az árulókat böles hazafiakká változtatja át sokak szemében az ő nagy számuk. A darabontok nem voltak rosszabbak, csak kevesebben. — Szerencse, hogy van még a magyar nemzetnek Justh Gyulája, aki nem elenségeink számát, hanem a megvédendők ügyének szentségét nézi csupán. Aki nem bánja a gunyt, a kicsinylést, amit rá szórnak, de mindazt a tehetséget, mindazt az akarni tudást, ami neki megadatott, egészen beledobja a nemzet igazért vívott küzdelmébe. Nélküle ma Magyarországon, — mely a közömbösek és lusták, a kételkedők és kishitűek hazája lett, — csak a rabszolgaság áldásainak volna fanatikus hirdetője: ahol tamadhattak Tisza Istvánok, ott egy nemzet gondviselésének a Justh Gyulákról sem volt szabad elfeledkeznie.

Mintha csak a Szent Pál korinthusi beszéde ihlette volna meg Tisza István: ha rabszolga vagy, hát maradj rabszolganak és teljék öröme a szolgaságban! Meltán felel erre Justh Gyula, hogy szolgaságban nem foganhat a nemzet számára jólét és boldogság. A szolgaság fele a Tisza István, a szabadság felé a Justh Gyula keze mutat. És van még ember, szemmel látó, füllel halló és agyvelővel gondolkodó ember, aki ne tudná, merre van számunkra az ígért föld?

Mert talán valami távoli ködképeket kerget ma a függetlenségi és negyvennyolcas párt politikája? Kitzúzi a távoli célokat is: a magyar hadsereget, a magyar udvartartást, a magyarságot külképviseletünkön, a külön vámterületet és mindazt, amit földadatául vállalt Kossuth Lajos utasításai szerint a párt; de ma azt akarja elvégezni, a mit az események láncolata a ma földadatává tett: megalkotni az önálló magyar jegybankot s a nemzeti és mellette demokratikus választójogi reformot. Nem akarunk többé elsiklani a ma teendő fölött, hogy mindig csak a holnapról s a holnaputánról ábrándozzunk. Ezt, ezt veszik Justhnak leginkább rossz néven. Mert a lehetőségek poliukáját ők, az ugynevezett hatvanhetesek, ma a munkapárti névre hallgatók, de holnap már más nevek, ők a mindig ugyanazok, sze-

retnek kisajátítani, de csak azért, hogy az udvari kegyek oltárán azokat is a harmonia tömjénfüstjévé égessek el.

A törvényeinktől biztosított lehetőségek a mieink: ez a Justh politikája. Ezért dobálják sárral és epével!

— április 27.

Justh Gyula Kolozsvárt. Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt fáradhatatlan elnöke az éjszaka elérkezett erdélyi körújának utolsó állomására, Kolozsvárra. Erdély fővárosa impozáns fogadtatásban részesítették a függetlenségi eszmék kiváló bajnokát. Ma délelőtt tartották meg a Vigadóban a függetlenségi párt nagygyűlését, amelyen sok ezer főnyi közönség jelent meg. Apáthy István megnyitó beszéde után Justh Gyula tartott nagyhatású beszédet, amelyben óriási lelkesedés közepette változta a függetlenségi párt küzdelmének céljait.

Választási mozgalmak. Nagysomkúton dr Varga Sándor lép föl nemzetiségi programmal. Bár előre hirdették a program beszédét, — mindössze száz ember hallgatta meg. Ilyenformán bukása biztosra vehető. — Munkapárti programmal Mán Lajos lép fel. — Szepesszombaton Takács József lép föl munkapárti programmal. Függetlenségi programmal Ujházi Iván, Eperjes volt Justh-párti képviselője lép föl, kinek győzelme biztosra vehető. — Radnán tegnap értekezletet tartott a függetlenségi párt, amely elhatározta, hogy a munkapárt ellen jelöltet állít. Fölkérték dr Bodó Albert ügyvédet, aki a jelöltséget elfogadta. — Fiuméből táviratozzák: Zanella Richárd szombaton mond beszámolót a Teatro Communaleban.

A nyirbátori kerület sorsa. Nyirbátortól jelenti tudósítónk, hogy Uray Miklós, a kerület volt képviselője a jelöltségtől viszszalép. Ajánlatára Bory Bélát, a függetlenségi párt régi hívét jelölték a választók.

A nemzetiségi és a kormány. A nemzetiségi volt képviselők vezérei ismételt tárgyaltak gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökkel. Ezekben a tárgyalásokban a miniszterelnök az általános választói jog alapján bizonyos közlekedési kísérleteket tett a nemzetiségi párthoz. A nemzetiségi párt hajlandónak mutatkozott erre a paktumszerű megállapodásra, de eddig még a paktum nem jött létre. A tárgyalásokat még folytatni fogják és azok valószínűleg eredményesek is lesznek.

Politika és biblia.

Visontai Soma Ungváron.

— április 25.

Ungváron az izraelita hitközség elnöke a hitközség tagjait értekezletre hívta egybe, hogy a politikai magatartásukról határozzanak. Az ülésre meghívták Visontai Somát, a város volt képviselőjét is, aki újra föllépett Ungváron. Az elnök azon kezdte, hogy figyelmébe ajánlotta Visontainak, hogy az ungvári zsidók egy része belépett a munkapártba, kérde tehát, mit szól ehhez és általában mi a nézete a munkapárttól? Visontai erre körülbelől ezeket mondotta:

— Hogy mit szólok hozzá? Csak annyit, hogy csodálkozom! Csodálkozom azért, mert a zsidóknak már volt egyszer dolguk ilyen munkapárttal. Egyiptomban, mikor a zsidók szolgaságban, enyomatásban tengődtek, az akkori kormány a békés munkáldás jeliséje alatt verte békljóba a zsidó népet. A zsidók szabadságát, jogait az egyiptomi kormány épp úgy elkobozta, mint ahogyan a jelenlegi kormány el akarja kobozni a magyar nemzet törvényekben lefektetett jogait a függetlenséghez és önállósághoz. Én csodálkozom, hogy akadnak zsidók, akiknek

természetében van a szabadság és a függetlenség szeretete ósidóktól fogva, akadnak zsidók, akik éppen ahhoz a párthoz csatlakoznak, amely a szabadságnak és a függetlenségnek valósággal ellensége.

Mélységes csend fogadta Visontai szavait. Nehány pernyi szünet után egy heves munkapárti felállt és azt kérdezte Visontaitól, milyen álláspontot foglal el a képviselőházi verekedéssel szemben. Visontai erre így felelt:

— Ösmerik önök a zsidó néptörténelmet? Tudják önök azt, hogy Mózes mit követelt el népének szabadságát védelmezve? Irva vagyon, hogy Mózes, mikor látta, hogy egy egyiptomi munkafelügyelő egy rabszolgasorsra alacsonyított zsidót korbácsával véresre ütlegelt, botot ragadott és haragjában azt a felügyelőt agyonverte. Nos uraim, benünket is rabszolgasorsra akarnak juttatni a munkapárti felügyelők. Jönnek, hogy a nemzet Ausztria rabszolgájává tegyék, jönnek vakmerően, cinikusan és akadnak emberek, akik feljűk dobnak egy pár könyvet, egy pár tintatartót... Hát ez nagy bűn, nagy bűn, de valóban az-e, ha a célt nézzük, a célt és az eszmét, melynek védelmében eldobtak egy pár tintatartót. Rettenetes dolog. De mikor Mózes népe védelmére kelt, gyilkolni is kész volt.

Az ungvári zsidók erre a magyarázatra nem szólhattak semmit és igazat adtak Visontainak.

EGYHAZ.

Egyházmegyei közgyűlés. A nagy-károlyi református egyházmegye tegnap tartotta tavaszi rendes közgyűlését, melyen a tiszántúli egyházkerület májusi közgyűlésére készített elő tárgyakat. Az egyházmegye az ököritői inségeseknek nagyobb segélyt szavazott meg.

Orsz. zeneünnep Debrecenben.

Zichy Géza jubileuma.

— április 27.

Nem első ízben adja tanujelét a debreceni zenede annak, hogy az ország összes zenedéi között ő van hivatva és képesítve a vidéki zeneélet irányítására és fejlesztésére.

Tanítási rendszere és komolysága teljesen az országos zeneakadémia rendszeréhez simul; tanszéke nemcsak a legbővebben van érdemes tanerőkkel ellátva, de oly tanszakkal is rendelkezik, melyekkel más gazdag zenedéket évtizedekkel megelőzött, amikor pedig a szigorú művészi elvek érdekeiről van szó, a céltudatos kezdeményezés nehézségeit sohasem engedte át másnak.

Csak néhány év előtt is zenedénk igazgatója hívta össze az ország minden számottevő zeneiskolájának igazgatóit, a sajnosan elharapódzó zug-tanítás elleni védekezés kérdésében és csak időkérdés, hogy a zenedénk által kidolgozott, s a többi zenedék által elfogadott tervezet törvényerőre emelkedjék.

Ennek a fáradhatlan, mozgókony munkálkodásnak köszönheti zenedénk azt a tekintélyt, mely kül- és belföldi összeköttetései révén gyakran megnyilvánul és most szép kitüntetés éri zenedénket, mikor gróf Zichy Géza, a dicsőségtől borított pártatlan művész, s a dédelgetett büszke főúr méltónak találja zenedénket arra, hogy meghívására készséggel közénk siessen és részt vegyen azon országos jellegű ünnepélyen, melyet a zenede rendez.

Ennek az elhatározásnak annál nagyobb hordereje van, mert tudvalevő, hogy

a művész gróf a legzárkózottabb életmódot folytatja és évtizedek óta teljesen visszavonult a nyilvános megjelenéstől.

Az ünnepély eszméjére az a körülmény vezette Simonffy Emil igazgatót, hogy ez évben telik be negyedszázados évfordulója annak, hogy gróf Zichy Géza a zenede védnökségét elvállalta.

Husz éve múlt annak, hogy óárosunk a legnagyobb élő magyar művészt (írói jubileuma alkalmából) falai között láthatta s a rendezőség most nagy körültekintéssel van azon, hogy a fogadtatás méltó legyen a díszesülettől ragyogó név büszke tulajdonosához.

Bizvást mondhatjuk, hogy az ország többi városai irigykedve tekintenek ünnepünk elé és mindenképp indokolt az a széleskörű érdeklődés, mellyel ez az örvedetes és futótűzként terjedő hír mindenfelől találkozott.

Az ünnepély f. évi május hó 7-én a zenede dísztermében fog lefolyni, melyre a rendezőség (figyelemmel a hely szűk voltára) korlátolt számban fog meghívókat kibocsátani.

A délelőtti órák folyamán megtartandó diszközgyűlést növendékhangverseny követi, este pedig az Arany Bika nagytermében nagyszabású hangverseny leend, melyre szintén csak meghívókkal lehet belépni.

A hangversenyre szóló meghívók díjmentesek, de az erre következő diszvacsorán egy teríték ára 6 korona.

Az ünnepély további részletére még visszatérünk.

A jogkereső közönség szives
o tudomására hozatik, hogy o

Dr. MARISKA GYÖRGY

debreczeni ügyvéd egészségügyi
okokból a városból végleg eltá-
vozik s irodáját o

Dr. tasnádi KARDOS ENDRE

debreceni ügyvédnek adta át,
kinek irodája az apja, Kardos
o László kereskedő házában, o

Kossuth-utca 7. szám alatt van.

SPORT.

A. B. E. A., C—D. T. E. mérkőzése.
Óriási érdeklődés mutatkozik minden körben a tornagyűlés vasárnapi, a Budapesti Egyetemi Atlétikai Clubbal tartandó matche iránt. Ez igen érthető is, mert Debrecen előkelő sport-társadalmának ilyen szenzációs mérkőzésben már évek óta nem volt része. De a lelkes és fáradhatatlan munkának is méltó elismerése lesz, ha vasárnap délután a sporttéren nagy Debrecen teljes érdeklődése fogja kísérni csapatunk játékát és a fővárosi vendégek előtt bizonyítéka lesz annak, hogy Debrecen a nemeseleket és törekvések hű támogatója. A jegyeket ma boocsátja ki a szakosztály, a közönségnek ajánljuk, hogy a jegyeket előre szerezze be, mert előjegyzés már sok van és különösen páholyokból és tribünjegyektől már nincs nagy készlet. Jegyek előre válthatók Györfly Testvérek és Tolnai Dániel urak üzletében, valamint a szakosztályi tagoknál. (Kj.)

Mi történt a Róthné selyemszoknyájával?

Egy felfüggesztés hullámai.

*

Nagyszalontán különös eset okoz izgalmat a kis város társadalmában. Csanádi Jenő főszolgabíró a minap felfüggesztette állásától és kitiltotta hivatalából Kóltó Kálmánt, a város ötdjegyűjét. Ebben az erőlyes intézkedésben politikai motívumokat keresnek s azt rebesgetik, hogy a fiatal jegyző, aki a tisztviselői kar tagjai közül egyedüli híve a negyvennyolcas eszméknek, politikai üldözés áldozata. A Justh-párt ma táviratilag kérte fel Miskolczy Ferenc bihari főispánt, hogy indítsa szigorú vizsgálatot ebben az ügyben. A főispán azonnal elrendelte a vizsgálatot.

Róthné a városházán.

Egészen furcsa ügy ennek a felfüggesztésnek a története. Furcsa ügy, amely a csipősen pikáns azt sem nélkülözi.

Nagyszalontán mindenki ismeri Róth Samunét. Fiatal, hisztérikus asszony, aki már több ízben volt a szanatórium lakója. Az idegrendszer ma sinest teljesen rendben. Ez a Róth Samuné beállított a minap a városházára, Erdélyi Gyula főjegyző hivatalába. A hivatalban ott volt Neszmirák Gyula rendőrfelügyelő és Tömő Gyula irnok. Az asszony valami helyhatósági bizonyítványt kért, a főjegyző azonban a kérését megtagadta.

Róthné erre izgatottan elrohant. Negyed óra sem telt belé, képéből kikelve, véres haraggal ront a főjegyző irodájába az exaltált asszony férje, Róth Samu:

— Hol az a Kóltó Kálmán?

— Itt van a szomszéd irodában. Mit akar vele?

Róth dult-fult dühében.

— Majd megtanítom én! Mit csinált a feleséggel. Itt volt előbb nála a feleségem. Összeesőköltta, erőszakoskodott vele! Letépte a selyemszoknyáját! Disznóság!

A főjegyző is, a felügyelő is, az irnok is csitította a dühöngő férfit. Esküdöztek, hogy nem is volt az asszony Kóltó szobájában. Hogy Kóltó Kálmán nem is mozdult az íróasztala mellől. Ők a tanuk, esküt tesznek rája. Mind nem használt. Róth panaszaát jegyzőkönyvbe akarta mondani. A főjegyző azonban nem vette fel a panaszt.

Róth Samu most eirobogott a főszolgabírói hivatalba. Csanády Jenő főszolgabíró meghallgatta és felvettette a panaszt. Aztán nyilatkozatra szólította Kóltó Kálmánt, aki a tanuk nyilatkozatát is csatolva kijelentette, hogy Róthné nem is látta soha. És (igy jelentik nekünk Nagyszalontáról) a főszolgabíró mindennek ellenére Kóltót felfüggesztette állásától és megtiltotta neki, hogy a hivatalt látogassa.

Telegrafál a Justh-párt.

Ugy látszik ilyen értelmű jelentést küldhettek Budapestre is, a Justh-párt végrehajtó bizottságához. Miskolczy Ferenc főispán ma a következő táviratot kapta a Justh-párt egyik alelnökétől:

Panasz érkezett bizottságunkhoz, hogy Kóltó szalontai jegyző alapos ok nélkül pártszempontból állásától felfüggesztetett. Méltóságod igazságszerezéséhez appellálva, kérjük Kóltó ügyének azonnali megvizsgálását és a sérelem reparálását.

Holló Lajos.

A főispán a távirat vétele után nyomban intézkedett. Keszthelyi Zoltán főjegyző alispán helyetteshez a következő sorokat intézte:

Alispán ur!

Holló Lajos budapesti lakosnak Kóltó Kálmán nagyszalontai v. jegyző fegyelmi ügyében kozzám intézett távirati kérelmét sürgős vizsgálat és jelentéstétel végett csatoltan kiadom.

Nagyvárad, 1910. április hó 26-án.

Miskolczy, főispán.

Keszthelyi Zoltán alispánhelyettes a főispán felhívására természetesen nyomban megtette a kellő intézkedéseket, hogy Kóltó Kálmán ügye sürgősen megvizsgáltsék.

MULATSÁG.

Majális a Csapókertben. A debrecen-csapókerti függetlenségi és 48-as olvasókör 1910 május 7-én, szombaton a Csapókerti fiúiskola tantermében s a mellette e célra épült óriási nagy sátorban tombolával és táncal egybekötött zártkörű májusi majálist rendez. Belépti díj személyenként 1 korona. — Családjegy 3 személyre 2 korona 40 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Jegyek előre válthatók: Kánya Lajos csapókerti, Szabó István mórtelepi üzlethelyiségeiben, továbbá Sarkadi Dezső urnál a Falk kefégyári üzletében és este a pénztárnál. Jóízű ételekről, lacikonyháról, tisztánkezelt italokról (1 üveg bor 40 fillér, 1 üveg sör 40 fillér) a rendezőség gondoskodik. Az estély kezdete 7 órakor. A zenét Kiss Gábor bandája szolgáltatja. A multság sikeréről nagyszámu rendezőség gondoskodik.

Két pénzüintézet fuziója.

Általános Forgalmi Bank r. t.

— április 27.

Az Általános Takarékpénztár részvénytársaság és a Forgalmi Bank részvénytársaság tegnapi rendkívüli közgyűléseikben egyhangu határozattal kimondották a két pénzüintézet egyesülését. Az új intézet cége Általános Forgalmi-Bank Részvénytársaság, alapítókéje pedig három millió korona lesz. Az igazgatóság elnökéül Fleischl Sándor dán kir. főkonzul, társelnökökül, Weszprémy Zoltán ny. főispán és dr. Bruckner Ernő máv. egészségügyi tanácsos, tb. főorvos, igazgatósági tagokul pedig dr. Balkányi Emil, dr. Berger Andor, Fisch Lajos, Gara, Alajos, Hajdu Imre, dr. Hegedüs Jenő, Killer Ede, Kontsek Géza, Ligeti Ödön, Meisels Vilmos, Rickl Antal,

A Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

cipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

Telefon 435. sz.

Rosenfeld Salamon, dr Váradi Szabó János, Ungár Jenő és Zádor Félix választották meg. A felügyelőbizottság tagjai lettek: Békés Lajos, Jónás Mór, Kontsek Kornél, Lestyán Adorján és ifj. Widder Sámuel.

Vezérigazgatókul Fisch Lajos és Ungár Jenő, helyettes igazgatókul Emerich Zsigmond, ügyészekül pedig dr Berger Andor, dr Hegedüs Jenő és dr Magyar Simon választották meg.

Az új intézet, melynek helyiségei május hó 1-től kezdődőleg Kíller Edének Piac-utca 68. sz. alatti palotájának első emeletén lesznek, fokozott mérvben fog mindennemű takarékpénztári-, bank-, áru- és finanszírozási ügyletekkel foglalkozni.

SZÍNHÁZ.

* **Góthék vendégjátéka.** Pénteken lép fel másodszer Góth Sándor és neje Góthné Kertész Ella. Pierér Wolf nagyhatású színművében a *Ingoványban*. Ez előadás is bérletben tartatik meg 25 százalék felemelt helyárrakkal. Az *Ingovány*, mely a párisi bűnök levegőjéből veszi alakjait, egyike a legérdekesebb daraboknak. A szerző azt a problémát akarja megoldani, hogy egy tisztességes asszony ha egyszer elbukik és szeretője lesz, nem elégszik meg azzal az egygyel, míg a bukott nő ha megszereti a férfit, sohasem lesz hűtlen hozzá, sőt felemelkedik hozzá. Az *Ingovány* Debrecenben most kerül színre először.

* **A színház heti műsora a következő:** Csütörtökön „Édes teher”. Pénteken „Ingovány”, Góth-pár felléptével. Szombaton „Baccarat”, Góth-pár fellépte. Vasárnap délután „Iglói diákok”. Este „Tatárjárás. Hétfőn „Ingovány”, Góth-pár felléptével.

62 éves vőlegény.

12 éves menyasszony.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 27.

Érdekes házasság folyt le ma délelőtt a budapesti VII. kerületi anyakönyvvezető előtt.

Egy szűkkörű társaság jelent meg az anyakönyvvezetői hivatalban: egy 62 éves gyáros, egy 12 éves leány, a leány anyja és két tanu. A hatvankét éves öreg ur s a fiatal leányka kijelentették, hogy házasságra akarnak lépni.

A vőlegényt Bertóti Józsefnek, a menyasszonyt Wolf Annának hívják.

Az anyakönyvvezető orvosi bizonyítványt és az igazságügyminiszter engedélyét kérte, melyeknek felmutatása után a házasságot — annak rendje és módja szerint összeadta.

A dologban az a legérdekesebb, hogy a házasság nyomban különváltak s a leánykát 4 évre Kolostorba vitték, *kijózanodás végett*. Az ügynek ugyanis hátulütője van; az öreg ur elcsábította a kisleányt s hibáját a házasság által tette jóvá, kihasználva a büntetőtörvénykönyv azon intézkedését, hogy ily bün-

cselekmény miatt nem büntethető a tettes, ha a felek az ítélet kihirdetése előtt házasságra lépnek.

A furesa házasság nagy szenzációt keltett a fővárosban.

IRODALOM.

Vasárnapok. A Lampel-cég kiadásában most jelentek meg Szabolcsi Lajosnak, a fiatal költőnemzedék egyik legérdekesebb tagjának költeményei. Huszonöt poema van a kötetben, huszonöt matt, tompafényű pasz-tell; valósággal inkább festmények, mint írásművek, szín-vibrációk. Plasztikusok ezek a neomodern versek: ezek a főerényük. Szabolcsi Lajos nem mond s úgy látszik, nem is akar sokat mondani; az ő lírája inkább a meglátásé, inkább az impresszióé, mint a mélybevágó intuicióé. Ahol szívének vagy környezetének mélyébe akar pillantani, szinte szinte erejüket veszítik, sápadtabbra válnak s erőtlenebbé lesznek a színei. A *Napos Ver-laine-arckép*, *A Halál felé*, *Nyitány*, *Levél*, *Vasárnapok*, meg a *Lovak a napfényben*, a kötet gyönyögszeméi, sorra igazolják ami véleményünket. Szabolcsi Lajos egyik leg-avatottabb lírikusunk ma s mi azért jóslunk neki kiváltságosan előkelő helyet az új emberek tarka társaságában, mert *egyenibb* poétát ma keveset ismerünk nálánál. A kötet a Wilde-kiadások előkelő kiállítására emlékeztető művészi köntösben jelent meg s minden könyvesboltban kapható.

Öngyilkos ügyvéd-jelölt.

Dr Hegedüs József meghalt.

— április 27.

Az élet a legdrágább, de egy-uttal a legtöbb gondot okozó, legtöbb bajt szülő kincse az embernek. Sok, nagyon sok ember van, aki nem tudja értékelni e kincset, csak a gondokat, a bajt, a szenvedést érezve, elpusztítja életét, melyet megtartani, igaz, nagyon nehéz, de eldobni annál nagyobb könnyelműség.

Tegnapelőtt éjjel is egy meg-gondolatlan pillanatban eldobtamagától az életet dr Hegedüs József ügyvédjelölt, a debreceni uri társadalom közkedveltségnek örvendő tagja.

Este színházban volt, színház után pedig fölment a Kereskedelmi Csarnokba, hol ismerőseivel félket-tőig elbeszélgetett. — Félkettőkor fölkel és kiment a szobából. Bará-tai nem is sejtették, hogy milyen sötét gondolatokat forgat elméjében. Hogy is gondolták volna, hogy 3 ajtóval tovább Hegedüs mellbe-lőtte magát? A lövést nem hallot-ták. Egyszerre csak nyílik az ajtó, betántorog Hegedüs, megrázó han-gon kiabálta: „*Fiuk, segítetek, meg-lőttem magam!*”

Barátai azonnal a mentőkért telefonáltak, kik a kórházba szállították Hegedüst. A golyó bal-tüdejét sértette meg s a sérülés kö-vetkeztében belső vérzés támadt.

A nagybeteg Csikos dr főor-voson kívül, ki az első segélyt

nyújtotta s a golyót eltávolította, állandóan több orvos vette körül. A beteg szerdán délig kielégítő álla-potban volt, bár szenvedései ember-fölöttiek lehettek. Beszélnie nem volt szabad. Esméleténél volt egé-szen szerdán délig.

Ekkor egyszerre rosszul lett, elvesztette az eszméletét és este 7 órakor meghalt.

Halálának híre gyorsan szét-futott az egész városban. Mindenütt óriási a részvét. A megboldogultnak előkelő rokonsága van Debrecenben s a megyében; ez a rokonság most mély gyászban áll az elhunyt jeles ifju ravatala előtt. Dr Hegedüs Jó-zsef temetése minden valószínűség szerint ma csütörtökön lesz.

Csillaghullás

a debreceni helyőrségnél.

— április 27.

Május elseje az idén is sok új csillag-gal köszöntött be katonáknál. Főleg a törzs-tiszti és tábornoki karban történt szokatlanul nagyszámú előléptetés, viszont a vezérkarban alig néhányan jutottak feljebb a ranglétrán.

A debreceni helyőrség körében történt kinevezéseket az alábbiakban adjuk:

A 3. honvédgyalozrednél vezérkari százados lett Julier Ferenc, századosok Hol-lósy Tihamér, Gyulay Gábor, Gyóri Parkas Béla, tárnói Tarnóczy István áthelyezve a 7. ezredhez és Sztankóczy Géza áthelyezve a 11. ezredhez. Főhadnagyk lettek Licht-neckert András, Ollinger Béla, Bodolay István, Murányi Miklós áthelyezve a 21. ez-redhez, Ertl Ferenc, Bossányi Zoltán és Erdélyi Béla. Hadnagy lett Trsztyánszky Ödön. Főhadnagy gazdasági tiszté nevezték ki Csöbör Károlyt, hadnagy gazdasági tiszt lett Márkli Ferenc.

Dr Sauerwald János ezredorvost, a 3. honvédgyalozred orvosfőnökét törzsvorossá nevezte ki a király. Tartalékos főorvos lett az ezrednél dr Schiller Vilmos és dr Hutiray József, segédorvos pedig dr Halász Andor.

A 2. honvédhuszárezrednél: Vezérör-nagy lett Nagy Géza, az 1. honvédlovas-dandár parancsnoka, kit az ezred létszám felett vezet. Ezredes lett Czitó Károly az ezred népszerű parancsnoka. Százados let-tek: Kaeskovits Dezső és báró Kemény Elemér, ez utóbbit egyidejűleg áthelyezve a 7. honvédhuszárezredhez. Főhadnagyk lettek: Szinay István, Streicher Lajos és gróf D'Orsay Ede.

A cs. és kir. 39. gyalozrednél: ör-nagyk lettek: Reznicek József és Poleti-lovics Alajos, ez utóbbi egyidejűleg áthe-lyezve a 36. gyalozredhez.

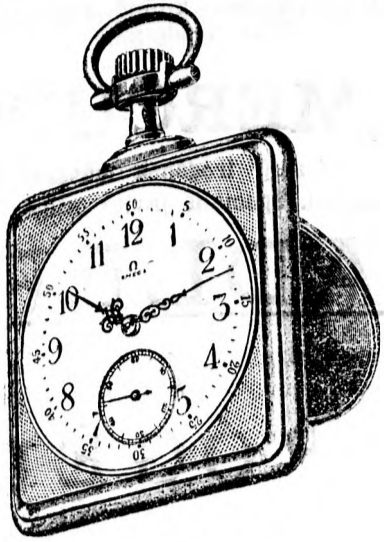
Kapitányok: a király Zechmeister Gyulátés Müller Emilt. főhadnagyká Frisch-feldt Frigyes és Sachs Viktort. Hadnaggyá Husztovics Jenőt.

A cs. és kir. 61. gyalozrednél: ör-nagy lett Jovescu Gergely, áthelyezve a 85. gyalozredhez. Kapitány lett Hager Jenő és Novák József, főhadnagyk: Maniu Sán-dor, Dávid Aemilián és Gerdanovics Sán-dor. Hadnagy lett Naestlberger Rezső.

A 7. Vilmos-huszárezredben: őrnagy lett csalmi Jankovics Károly.

Az állami méntelep tisztikarában ör-naggyá nevezte ki a király Fabianus Ká-rollyt.

Legolcsóbban teljes bizalommal

órát, ékszert, ezüstneműt
Lőkövits Arthur és Tsa
magyarország legnagyobb órás
és ékszerész üzletében vásárolhatunk.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Rostás István h. főkapitány tegnap 2 napos tartózkodásra Budapestre utazott. Helyettese ez idő alatt Jenei Miklós t. tanácsnok a bünyői osztály főnöke lesz.

— **Egy millió a nagykölcsonból.** A csatornázási munkálatokat május első napjaiban megkezdik. Roncsik Lajos főszámvevő ma jelentést tett a tanácsnak, hogy a csatornázási munkálatokra a nagykölcson terhére megszavazott összegből egy millió korona felvétele szükségessé vált. A tanács holnapi ülésén fogja tárgyalni a főszámvevő jelentését s a kölcson felvételét minden bizounyal el fogja határozni, bár tudomásunk szerint erre nincs szükség mivel már egy tanácsi határozat a kölcson felvételére felhatalmazta a polgármestert.

— **Gyüleseznek az öreg honvédek.** Szombaton délután három órakor a 48-as honvédek rendkívüli közgyűlést tartanak a városházán.

— **Björnson halála.** A reggeli lapok megírták, hogy Björnson meghalt. Mint Párisból táviratozzák, Björnson halála este 9 óra 5 perckor állt be. A költő este 7 óra körül elvesztette eszméletét. Az orvosok fáradozása hiábavaló volt. A szobában a család tagjai voltak együtt. Néhány másodperc el halála előtt Björnson felemelkedett ágyából, kezeit szívére tette és gyöngye hangon ezt mondta leányának: „vége”. Björnson fájdalom nélkül és szeliden szenderült el.

— **Elbocsátás.** A honvédelmi miniszter Jámber Károly debreceni 3. honvéd gyalogezredbeli, szolgálaton kívüli hadnagyot a honvédség kötelékéből saját kérelmére elbocsátotta.

— **Az Arany Bika mulató megnyitása.** A népszerű Arany Bika mulató május 1-én nyílik meg, a régi tulajdonos, Németh András igazgatása alatt, ki a megnyitásra a fővárosi varieték legkiválóbb attrakcióit szerződtette. A közönség élénk várakozással tekint a megnyitás elé, mely minden évben eseményszámba megy. A kitűnőnek ígérkező

műsornak — a vidám mókák, táncok és hatásos kuplékon kívül — piece de resistance-ja is lesz. Ujvári Károly, kit minden bizonynyal, mint rég nem látott kedves komikusát fog publikumunk üdvözölni.

— **A munkáskertek alapszabályai.** A munkáskertek vezetősége ma beterjesztette a polgármesterhez a közhasznú munkáskertek alapszabályait a belügyminiszterhez leendő felterjesztés végett. Az alapszabályokat a polgármester legközelebb felterjeszti jóváhagyás végett.

— **A szegedi gyufagyári tűz.** Szegedről jelentik: Ma meghalt a gyufagyári katasztrófa tizedik áldozata, Ortner Antal fűtő, akinek holttestét Magay vizsgálóbíró a törvényszéki orvosokkal felboncoltatta. Ortner fűtője volt a gyárnak, akire a letartóztatott gépész és főfelügyelő a felelősséget hárítani akarják. Ortner holttestét holnap temetik a város költségén.

— **Pénztárvizsgálat a városházán.** Tegnap délelőtt Kovács József elnöke alatt egy bizottság pénztárvizsgálatot tartott. A bizottság mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Fordulat a pékek sztrájkjában.** A sztrájkoló pékmunkások intéző bizottsága bejelentette a főkapitánynak, hogy a sztrájk-tanyát feloszlatták és maguk kívánnak a közönség szolgálatára állani olyképen, hogy sütőműhelyt állítanak f. l. Rostás főkapitány erre hivatalosan tudatta a bizottsággal, hogy a jelentést tudomásul veszi, de egyúttal elrendeli, hogy minden sütőmunkás 3 nap alatt okvetlenül munkába álljon, mert különben hivatalosan fog ellenük eljárni.

— **A város közegészségügye.** Ma délután 5 órakor a városháza kistanácsstermében a közegészségügyi bizottságülést tart. Folyó ügyekről fognak tanácskozni.

— **Nem működik a „Minimax”.** Körülbelül öt esztendeje annak, hogy a városi Tanács a városháza termeit „Minimax” tűzvédő készülékkel felszerelte. A szállító cég akkoriban kötelezte magát arra, hogy évenként teljesen ingyen fogja a készüléket megvizsgálni és újra tölteni. Egyik esztendő mult a másik után, a gyár a „Minimax”-okért járó pénzt felmarkolta, de felvállalt köteletségének nem tett eleget. Most beállt az a helyzet, hogy esetleges tűz esetén ott vannak a termekben elhelyezve a drága túzoltó készülékek, amelyek azonban egyáltalán nem működnek. Azt hisszük, a városi tanács meg fogja találni a módot a cég megszerítésére, aki úgy látszik, azt az elvet vallja: igérd uram, de ne add meg!

— **Uj rend a községi bíróságnál.** A belvárosi rendőrkapitányságnál a községi bírósági panaszok, továbbá a végrehajtás és árverés iránti kérelmek folyó hó 27-től kezdődőleg szerdán és szombaton délelőtt 8 órától 11 óráig vétetnek fel.

— **Osztatlan munkaidő és a nyári záróra.** A Magántisztviselők Országos Szövetsége az idén is — minden esztendőben — azzal a kérelemmel fordul a vállalatokhoz és magáncégekhez, hogy a nyári időszak beálltával tisztviselőik és alkalmazottaik részére honosítsák meg irodáikban az osztatlan munkaidőnek mindenütt bevált kitűnő intézményét, vagy pedig, amennyiben ez kivihtetlen volna, a délutáni munkaidőt rövidítsék. Az angol törvényhozás csak a mult évben iktatta törvénybe a Daylight saving Billt, amely ugyancsak azt célozza, hogy az alkalmazottak hamarabb szabaduljanak munkájuktól. Az egész társadalom osztatlan rokonszenve kíséri a mozgalmat és nincs kétség benne, hogy ez az új rend nálunk is, miként

a külföldön, évről-évre nagyobb arányokban fog megvalósulni, a dolgozó osztályoknak legnagyobb meglegedésére és hasznára.

— **Előkészület a népszámláláshoz.** A tíz évenként szokásos népszámlálást ez évi december 31-én mégis csak megtartják. A statisztikai hivatal már hozzáfogott az előmunkálatokhoz s ha a parlament munkaképessége helyre áll s a népszámlálásra vonatkozó törvényjavaslat elfogadtatik, a törvényhatóságokhoz szét fognak küldetni a népszámlálásokhoz szükséges adatok, hogy az óriási munka a kitűzött idő alatt pontosan végrehajtható legyen.

— **Ismét öngyilkosság.** Debrecenben és vidékén utóbbi időkben csaknem mindennapos az öngyilkosság. Hol ez, hol amaz dobja el magától az élet súlyos terhei alatt meggörnyedve könnyelműen az életet. Tegnap Juhász Józsefné 63 éves csigekerti lakos akart örökre megszabadulni az élettől. Reggel hét óra körül marólugot ivott a szerencsétlen asszony. A mérgeg belső részeit borzalmasan összeégette. A közokházba szállították, hol súlyos betegen fekszik. Tettének oka valószínűleg gyógyíthatatlan betegség volt.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó nagybátyánknak, sógornak, az áldott néhai polg. Györffy Ferencnek f. hó 27-én, életének 80-ik, özvegyiségének 10-ik évében 8 napi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 29-én délután 3 órakor fognak a Köntöskert 17. szamu háztól a református egyház szertartása szerint a Nagytemplomban tartandó gyászima után a Péterfia-utcai temetőbe örök nyugalomra tételni, mely végtiszteségtételre rokonainkat, jó barátainkat, ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1910. április 27. Aldás és béke poraira! Nevelt gyermekei: Polg. Seress Sándor nejjével Balla Eszterrel és gyermekeivel. Vass Juliánna. Sógornője: özv. Seress Jánosné szül. Szabó Mária gyermekeivel. Valamint számos rokonok nevében is. — A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Amig a csorda iszik.** Varga Imre böszörményi gazdálkodó feljelentést tett Bodan Gyula marhahajesár ellen, ki mialatt a csorda a kútnál ivott, szobájába hatolt és onnan sok értékes fehőrneműt és egy drága subát ellopott.

— **A budapesti tőzsde esti zárllata.** Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csekély. Nyugodt irányzat mellett 6000 métermázsza került forgalomba változatlan áron. — Egyéb gabonanemek nyugodtak. A gabonaárak a következők: Buza májusra 15 58—00, októberre 10 28—00. Rozs októberre 8 16—00, Tengeri májusra 5 79—00, júliusra 5 98—00. Zab októberre 6 56—0 00. Repece augusztusra 13 15—00.

— **Letartóztatott ékszertolvajok.** Az éjszaka folyamán letartóztatta a rendőrség a „Debrecen” szállóban Schwartz Károly szolnoki ékszerészt és segédjét, Kozál Károlyt, akiknél nagyon sok aranygyűrű, órák, ezüst és arany tárgyat találtak. Telefonon érdeklődtek Szolnokon kiléttük felől és megtudták, hogy Schwartz csődbejutott ékszerész, ki bukása után az árúkat összeszedve vidéki eladó körutrá indult. Szökés miatt körözte is a szolnoki csendőrség. A letartóztatott embereket a megkeresés folytán tegnap Szolnokra szállították.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Gutti Gábor ref. 17 napos, özv. Dóri Istvánné ref. 79 éves, Kun Sándor g. kath. 17 hónapos, Balogh Bálint ref. 40 éves, Györffy Ferenc ref. 80 éves, özv. Tóth Gáspárné ref. 81 éves, Gali Zsófi ref. 60 éves, Nagy

Juliánna ref. 20 éves, Vértessy György ref. 42 éves, Kiss Mihályné ref. 37 éves, Orosz Ferenc r. kath. 7 hónapos, Borisz László g. kath. 16 napos, Biró Gyula róm. kath. 7 napos.

— **Betörő cigány.** A büdsszentmihályi csendőrség a napokban elfogta Horvát Mocsár István kóbor cigányt, akiről kiderült, hogy az utóbbi időben öt nagyobb betörést követett el egymásután. Legutóbb a Büdsszentmihályi határban lévő Lóraháza tanyát látogatta meg s mintegy 120 korona értékű zsir és szalonna neműt lopott el onnan. De nemcsak Büdsszentmihály-környékének volt állandó alakja Horvát Mocsár István, hanem ellátogatott ő a vármegye többi községeibe is, de hogy milyen eredménnyel, azt a csendőri nyomozás csak ezután fogja megállapítani. — A cigányt azonban addig is a nyíregyházi királyi ügyészség fogházába szállították.

— **Vasutasok ülése.** A magyar szent korona országainak vasutas Szövetség debreceni kerülete folyó évi május 1-én, vasárnap délután 3 órakor Debrecenben, a szövetségi otthon helyiségében Piac-utca 9. sz. a választmányi gyűlést tart. Napirend: 1. Elnöki jelentések. 2. Orsz. megbízottak jelentései. 3. Az otthon bérletének ügye. 4. Csáládi tanácsadók megválasztása. 5. Esetleges indítványok.

— **Suhancok áldozata.** Tar István 11 éves fia, Tar János tornacsarnoki szolga fia, tegnap estefelé szülei megbízásából a Margit-fürdőbe akart menni jegyért. Utközben nagyobb suhanc-fiúk megtámadták és kövekkel kezdték dobálni. Egy kő oly súlyosan találta a védtelen gyermeket, hogy feje betört. A kórházban bekötötték a kis fiu sebeit és azután szüleinek lakására szállították.

— **Kitűnő lövő vadászfegyverek olcsó árban eladó.** Cim a kiadóban.

— **Valódi angol zephir** ing ujdonságok Aszmann Ferencnél, Piac utca 27.

— **Legszebb bőr- és szövöttkezőtük** Schön Sándornál, Piac-u. 12.

— **Májusi költözökéde** előtt adja el könyveit Aczél antiquáriumban. Telefon 575.

— **Legjobb sérv- és haskötők** Schön Sándornál, Piac-u. 12.

— **Választási tollakat** és jelvényeket legszebb kivitelben és legolcsóbban készít Dávidházy Kálmán könyvkötészete.

— **Legújabb divatu férfi ruhák** ké szülnek Szabó László férfi szabó üzletében (Széchenyi-u. 1.)

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyénél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártanyai kórházakban és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES ÁGOST Salgó-Lipóci Salvator-forrás-üzlet, Budapest, Kútsztr. 6.

TÁVIRATOK.

Mikor lesznek a választások?

Budapest, április 27. Elsőrendű forrásból ma azt a hirt közlik, hogy az általános képviselőválasztások június hó első hetében lesznek.

A Wekerle-féle sajtópör.

Budapest, április 27. A Wekerle-kormány által Habár Mihály szerkesztő ellen indított sajtópörben Szlavec vizsgálóbíró ma

kihallgatta Wekerle Sándort. A volt miniszterelnök letette vallomását s a reá várakozó újságíróknak azt mondta, hogy az Apponyira vonatkozó vádakra nézve hallgatta ki a bírót, amely vádakat Wekerle egész összegében megcáfolta.

Justh Gyula Csanádmegyében

Kolozsvár, április 27. Justh Gyula az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke ma itt befejezte erdélyi körútját s a délutáni vonattal hazautazott tornyai birtokára.

Khuen utban hazafelé.

Bécs, április 27. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma Semmeringről ideérkezett. Holnap résztvesz a közös miniszteri tanácskozásokon valószínűleg pénteken este utazik Budapestre.

György herceg külföldre megy.

Belgrád, április 27. György herceg ma Milanováról Belgrádba ment. Megjelent a tisztí kaszinóban s ott előadta, hogy nem megy többet a vidéki garnizonba, mert egészsége teljesen megrongálódott. A herceg hosszabb időre külföldre megy s Bécsben is szándékozik 3 napot tölteni.

A szerescenek a fehérek ellen.

Newyork, április 27. Kuba szigetéről óriási összeesküvésnek jöttek a nyomára. A négerök összeesküvése a fehérek kipurítását célozta. Az összeesküvők vezetői közül mintegy 35-öt elfogtak s tömlőbe vetettek. A nyomozás folyik.

Nagy tűz egy községben.

Sátoraljaújhely, április 27. Csákyó községben gyermekek vigyázatlansága folytán tűz támadt, amelynek 30 ház, 46 melléképület esett áldozatul. A lakosság mindene bennégett, nem lehetett semmit menteni. Nagyszámu háziállat és gazdasági eszközök pusztultak el. A kár meghaladja a 150,000 koronát. Biztosítva az épületek nem voltak és így a lakosság nagy nyomornak van kitéve. A fedél nélkül maradt nép a szabad ég alatt tanyáz. A megye területén a fűszolgabíró gyűjtést indított, hogy pillanatnyi segélyben részesítse. Zemplénmegye főispánja a károsultak javára állami segílyt kért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A motor és a ló. Weiszberger Mihály 38 éves debreceni mechanikus 1909. évi október 24-én a vasuti feljáró hidon épen akkor indította meg rettenetesen berregő motorbiciklijét, mikor közvetlen előtte haladt egy Szilágyi Gáborné nevű asszony egylovas talyigán, a jámbor állat megjéjt a gépzugától és felfordította a talyigát. Szilágyi Gáborné 20 napig gyógyuló súlyos zuzódásokat szenvedett. A bíróság a tegnapi tárgyaláson Weiszbergert gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért 300 korona fő és 100 korona mellékbüntetésre ítélte. Ugy a vádlott, mint az ügyész felebbezett.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írási és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegye, Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2. 15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Hát még a seprőtánc! — nevéte a kisbíró és Marcival együtt a helység házába tért vissza.

Ezalatt mind jobban-jobban bocsátkozott alá a nap. A pásztorok egyenként haza haza eresztették a csordákat. Az utcán két felül a malacok egyenként hosszúsorban, éles vitással szaladtak végig; mögöttük a kanász, két bojtárjával, térdaljaig felkonkorított szijas qoeskorban és kurta száru pipával a szájkümben, ami a kis legényeknek furcsa emberforma képet adott.

Az utca közepén meg egész sor szekér huzódott végig. Mindegyiken vassal kiveret, felül széles, alul keskeny láda van elhelyezve, egy-egy sűrűs fiúval a tetejében, ezeknek meg hosszú ostor a kezükben. A szekerek alján pedig, a saroglyából vashegyű sátorfák nyulnak ki.

— Nini az andocsi mézesbábos! — Ihol az aszalai csizmadia! — E meg a menyéi kompaktor, szent képekkel! — kiáltja a kocsik után szaladgáló gyermekesereg és a ládákon ülő inasok nem győzik suhogtatni fejük felett az ostrom, hogy a saroglyából kinyuló rudakra föl ne kapaszkodjanak, a mire oly nagy kedvet mutatnak.

Közben-közben egy kiválólag nehéz, két ponyvával borított szekér is döcög végig az utcán, a melyeken elől különös képi emberrek nehéz, természetes lovakat hajtanak. Még a kalapjuknak is más formája van, mint a milyeneket e vidéken viselnek. Ezek után meg a hajdon leányok tekintenek kíváncsian szemekkel. A bioskások ezek, kik azt a szép ingvállhoz való patyolatgyölcset hozzák a felföldről, melyekben a falusi leánynak oly nagy kedve telik.

A megrekedt kocsisor oldalán egy-egy kétkerekű leptika is tűnik fel. Belsejéből nagy kiáltó szóval a szegény Lázár siralmas nő: ája hallatszik. A kiáltások valami eikónyszeregett hegedü rikácsolása és a leptika háját kérő nyikorgása adják a hangot. Az eléje fogott rosz gebe pedig mélyen horgasztja le a fejét, mintha a földet nézné előbb, melyre megpókosodott lábait reá tegye, pedig mind a két szemére vak.

(Folyt. köv.)

Elsőrangu

életbiztosító társaság Debreczen és vidéke részére főügynököt keres. Szives ajánlatok kéretnek „BIZTOSITÁS” jelige alatt

Györi és Nagy

hirdetési irodájához
Budapest, Erzsébet-körut 5.

Újdonságok

női kosztüm szövetekben,
francia delaineekben,
ruhavásznak és
zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Tisztíts csak

Globus
Fémfisztitókivonat
legjobb Fémfisztitő a világon

Fürdő megnyitás.

A konyári SÓSTÓ-fürdőt új tulajdonosok vették át, azt fényesen és kényelmesen újra berendezték és modern világi fürdővé alakították át. 200 év óta ismeretes a Konyári SÓSTÓ-fürdő kiváló gyógyhatásáról, mely páratlanul áll a maga nemében reuma, köszvény csusz és minden szervi bántalmaknál.

Tágas olosó NÉPFÜRDŐ áll rendelkezésre.
Fürdőorvos: DR. SZILÁGYI PÁL.

Megnyitás május hó 1. ső napján.

Kellemes szórakozás. Árnyas sétány. Naponta cigányzene. Kifűző konyha. Ujjonnan berendezett különálló kóserkonyha. Társaskocsi Hosszupályai állomásnál a Debreczenből d. e. 9 óra 30 perckor induló vonatnál. Egy személy 50 fillér. Más vonat-hoz csakis megrendelésre. Társaskocsi Debreczenből 4 személy 10 korona. 5-6 személy 12 korona.

Tisztelettel

A „Konyári Sóstó-fürdő” Igazgatósága.

„Gyöngyvirág Crème”

az arckrémek gyöngyvel
Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré s üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra
való kréme nem zsiroz, míg az
éjjelre való zsiroz. Egy tégely
ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárában.
DEBRECEN.

Figyelem!!

Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2%
és 5% amortizációra, Kon-
vertálás, Személyhitel
(bankpén 1-2 kezzel, ma-
gánpénz kezes nélkül), Örök-
seggek vétele, Vállalatok fi-
nancirozása, Részvénytár-
saságok alapítása, Fizetés-
képtelen kereskedők
kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üz-
letek, kávéházak, szállodák,
vállalatok eladását vagy vé-
telét közvetíti gyorsan, ku-
lánsan.

ÄDLER ÉS SINGER

Altalános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.
Budapest, József-körut 21.

31

OLLA
gummioldó-
anyag.
Kapható
Debreczenben
Schön Sándornál
Piac-u 12.

678-1910. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 315/2. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Max Rosenberg bécsi cég részére 74 korona — fill. tőke, ennek 1909. évi szeptember hó 26. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 44 kor. — fillér perköltés erejéig, 1910. évi február hó 25-én bírólag lefoglalt és 730 koronára becsült üzleti berendezés, kesztyűk és egyéb árukból álló ingóságok 1910. évi május hó 7-én, délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és alperes üzletben, Kistemplom-bazár épületben megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debrecen, 1910. évi április hó 22-én.

Török Péter,
birói kiküldött.

Poloskák

tökéletes kiirtását saját találmányu irtószeremmel felvállalom. Lakások átnézését díjazás mellett eszközölöm.

Poloskairtó (folyadék) 3-5 és 7 koronás üvegekben. Poloskairtó por 50 fill. és 1 K-ás zsacsókban. Poloskairtó gitt 1 és 2 K-ás csomagokban kapható

SCHWARTZ IZSÓ
féregirtási vállalata Debreczen, Zugó-utca 7

JOLJÁR
HA VALÓDI
PÁLMA KAUCSUK
SAROK
VAN CIPŐJÉN
DE
ROSSZUL JÁR
HA NEM ÜGYEL A
VÉDJEGYRE
TESSÉK
KIPRÓBÁLNI!

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykö és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Fried és Löwenheim

fűszer és csemege kereskedésében

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Telefonszám 740.

Telefonszám 740.

APRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶
10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. ▶▶

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Türelmetlen“.

Jó barátoknak levél ment a kívánt helyre.

M...-nek levele van a kiadóban, abból némi felvilágosítást nyer.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen“ házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatványszámmot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ajánlat.

Veszélymentes önbortráváló készületek 1 pengével 2-50 kor. 6 pengével 12-15 6-50 kor.

Villanyosongók bevezetése, évi jókarban tartása legjutányosabban Molnár Testvérek-nél, Egyház-tér 3.

Eladás.

Blousok és kötények leszállított áron beszerezhetők MARTON GYULA divat-üzletében Piac-utca 9., Bika-szálloda mellett.

Eladó 4-5 ezer fenyő szőlőkaró 5-6 sukkos használt de jó állapotban Boeskey-kertben. Értekezés C-apó-u. 38.

Maknatura újságpapír kiló- vagy mázsaszámra a lap kiadóhivatalában eladó.

„Phoenix“
biztosító-társaság
irodahelyiségeit 1910. évi május hó 1-től
* a Hungária-épület II. emeletére *
(Bejárat Arany János-utca 2. sz. 7.)
helyezte át.

Ruhavásznak

legújabb szövésekben, —
kosztümökre és ruhákra
gyönyörű divatos szí-
nekben, továbbá

ZEFIR ujdonságok

bluzokra és férfi in-
gekre óriási választék-
ban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Felhívás.

A Forgalmi Bank Részvénytársaság 1910 április hó 27-én tartott rendkívüli közgyűlésében elhatározta a társaságnak az Általános Takarékpénztár Részvénytársasággal az ujonnan felveendő

Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság

cég alatt leendő egyesülését.

Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság a megszűnt Forgalmi Bank Részvénytársaság javai és jogai átvételével annak összes kötelezettségeit is magára vállalta.

Ennek előrebocsátása után a kereskedelmi törvény 202. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelőleg a Forgalmi Bank Részvénytársaság hitelezőit ezennel felhívjuk, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt érvényesítsék.

A Forgalmi Bank Részvénytársaság igazgatósága.

Napernyők,

divatkelmék, sely-
mek, csipkék, diszi-
tése

gyönyörű választékban.

Donogán és Somossy
DEBRECEN,
Kistemplombazár

Ajánlom a legjobb kivitelben és legolcsóbb áron

Összes galvanikus elemeket

Osongókat a legjobb minőségben

Telefonok mindenféle kapcsolásra

Villámhárító-anyag

Orvosi készítmények, mérőeszk.

Motorok, Dynamó gépek

Zseblámpák pillanatvilágításra

Mindenféle anyag, felszereléshez

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVARI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
és villamosszerelési vállalat

Piac-utca. (Ideiglenes barak)
Telefon 168. Telefon 168.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.
Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénes hévvíz-forrása, víz hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.
Egész éven át nyitva.

Egész éven át nyitva.